

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Ügyintéző:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasz

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban az a Pp. 397/J. § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) rendőri szervek vezetői (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a szabálysértési meghallgatása során jegyzőkönyvben terjesztette elő panaszát, melyben a rendőri intézkedéseket kifogásolta. A Rendőr-főkapitányság felhívására *-n telefonon keresztül akként nyilatkozott, hogy az érintett rendőri intézkedések kapcsán a Panasztestület vizsgálatát kéri.

A Panaszos nyilatkozata szerint „meggyőződése”, hogy az előbbieken felsorolt iratok alapját képező rendőri intézkedések több szempontból jogszerűtlenek voltak, a feljelentések pedig több súlyos „szándékos hazugságot tartalmaznak”. Sérelmezte a vele szemben foganatosított előállításokat és kényszerintézkedéseket, továbbá panaszolta a *-n történt előállításának időtartamát, ami – állítása szerint – meghaladta a nyolc órát, de senki nem tájékoztatta arról, hogy azt meghosszabbították volna.

II.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedések érintették a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz való jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

A Panasztestület az eset kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A Panasztestület arra a következtetésre jutott, hogy a *-n a reggeli órákban foganatosított rendőri intézkedés kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában és jogszerűen került végrehajtásra, amikor is tevékenységüket a jegyző intézkedései szerint fejtették ki, így a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült. A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszossal szemben – előzetes figyelmeztetést követően – foganatosított kényszerítő eszköz alkalmazására jogszerűen került sor, ezért a Panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült. A bontás alatti lefogás, illetőleg a területről való eltávolítás vonatkozásában sem állapított meg a Panasztestület alapjogsérelmet. A Panasztestület szerint a fizikai akadály elbontására megfelelő jogszabályi felhatalmazás alapján került sor, annak kivitelezési módja során a rendőrség megfelelő körültekintéssel és óvatossággal járt el, mindezek alapján a Panasztestület véleménye szerint nem sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz és a testi épséghez való joga. A Panasztestület szerint az igazoltatás nem sértette a Panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

A Panasztestület ugyanakkor megállapította, hogy a *-n foganatosított tömegosztatás végrehajtása nem felelt meg az előírásoknak, ezért sérült a jelenlévők gyülekezési joga. Az előzetes figyelmeztetést követő kényszerítő eszköz alkalmazására jogszerűen került sor a Panaszossal szemben, továbbá a Panaszos igazoltatása nem sértette nevezett személyes adatok védelméhez fűződő jogát. A Panasztestület álláspontja szerint a *-n * órákor foganatosított előállításra kellő jogalap birtokában és az arányosság követelményének megfelelően került sor, erre tekintettel a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült. A Panasztestület megítélése szerint a Panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer alapjogsérelmet nem okozott. Ugyanakkor a Panaszos előállításának időtartama nem felelt meg

az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányossági követelményeknek, így a Panasztestület véleménye szerint a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A Panasztestület leszögezte, hogy állásfoglalásában kizárólag a később történt eseményekkel kapcsolatos rendőri intézkedéseket vizsgálta. A Panaszos által megjelölt * számú jelentéssel és * számú jelentéssel kapcsolatosan kifejtette, hogy a dokumentumok a *-n történt rendőri intézkedéssel kapcsolatos eseményeket rögzítik, ezért a Panasztestület ezen iratok alapját képező sérelmeket külön ügyszámokon kezelte.

III.

A Panasztestület álláspontját elfogadva, jelen eljárásban a Panaszossal szemben kizárólag a * számú szabálysértési feljelentés és a * számú előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés alapját képező, *-n foganatosított rendőri intézkedések elleni sérelmeket vizsgáltam. Különös tekintettel arra, hogy a Panaszossal szemben *-n végrehajtott intézkedésekkel kapcsolatos sérelmek, már a korábbiakban elbírálásra kerültek.

A Panaszos a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a *-n előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon és a rendőr-főkapitányság által rendelkezésre bocsátott 1 db DVD lemezen túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóságnak mérlegelési jogkörébe tartozik a bizonyítékok megválasztása. A hatóság a feltárt bizonyítékok alapján döntheti el, hogy melyik bizonyítékot és miért vett figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, és ezzel párhuzamosan más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből, azonban e döntését minden esetben indokolnia kell.

IV.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be, majd használta fel:

- eljárás alá vont személy meghallgatásáról szóló jegyzőkönyve (panasz);
- az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése;
- az előállítás időtartamáról szóló igazolása;
- jelentése;
- szabálysértési ügyben készített feljelentése;
- szabálysértési ügyben készített feljelentése;
- határozata;

- jelentése;
- intézkedés alá vont személyek kimutatásáról készített táblázata;
- 1 db DVD lemez.

V.

A rendelkezésre álló – a határozat IV. részében felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

*-n * órákor a Rendőrség munkatársai megjelentek a * szám alatt található helyszínen.

Az elkerített területtel kapcsolatosan az Önkormányzat jegyzője birtokvédelmi határozatot hozott, melynek végrehajtására végzésben rendelkezett, elrendelve a végrehajtás rendőri közreműködéssel történő fogatosítását.

A *-i eseményekkel kapcsolatosan megjegyzendő, hogy az helyszínen * órától kezdődően folyamatosan növekvő létszámú demonstráció megtartására került sor.

A rendezvény résztvevői a birtokvédelmi eljárással érintett elkerített terület gépjármű és gyalogos kijáratai előtt helyezkedtek el, ezért ott, a területre történő ki- és bejárás nem volt biztosított.

* óra körüli időben elindult egy munkagép az elkerített és lezárt területre. A rendezvény résztvevőinek jelentős része ezért átvonult arra az útra azzal a szándékkal, hogy megakadályozták a munkagép szabad behajtását a munkaterületre.

Az átvonulást követően a helyszín bejáratainál továbbra is maradtak résztvevők, akik a kapu kerítéseibe kapaszkodva fejezték ki tiltakozásukat. Tekintettel arra, hogy itt már korábban, a bejelentett és tudomásul vett demonstrációval kapcsolatos rendezvény zajlott, és az elkerített területre az úton a be- és kijárás biztosítva volt, ezért a rendőrség a békés gyülekezést biztosította.

Az úton a rendezvény résztvevői – mintegy * fő – a tehergépjármű előtt állva, majd elé ülve, összekapaszkodva kívánták megakadályozni a jármű haladását, illetve a lezárt területre történő behajtását.

A Zrt. műszaki vezetője * órákor dokumentált módon nyilatkozott arról, hogy a gépjármű elé álló és leülő személyek akadályozzák a munkagép bejutását a munkaterületre, majd felkérte a rendőrséget a szükséges intézkedések megtételére. Elmondta, hogy a demonstráló tömeg tevékenysége és cselekménye miatt a munkálatokat nem tudják elkezdni. Továbbá egyértelműen kijelentette, hogy a munkája akadályozása miatt jogsérelem érte, ezért kérte a jogellenes állapot megszüntetését.

Tekintettel arra, hogy a rendezvény mások jogainak sérelmével járt, a rendezvény feloszlátása vált szükségessé.

Az intézkedések keretében a Készenléti Rendőrség állománya a munkagép közlekedését akadályozó demonstráló tömeget egysoros sorfállal körbezárta azért, hogy a sorra kerülő rendőri intézkedéseket egyéb személyek ne akadályozzák, és a Zrt. jogát nyilvánvalóan

korlátozó személyekkel szemben a szükséges rendőri intézkedések végrehajtásra kerüljenek, valamint biztosítsák a munkagép építési területre történő bejutását.

Az intézkedő rendőr * óra és * óra közötti időben többször megismételve, 3-4 fős csoportonként hajtotta végre a felszólításokat az alábbi szövegtartalommal:

*"Hölgyeim és Uraim! * vagyok a * Főosztályról!*

Közlöm Önökkel, hogy magatartásuk a Gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár, ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a Törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak!"

A tömeg második felszólítása a következő szövegtartalommal hangzott el:

„Hölgyeim és Uraim! Ismételten felhívom a figyelmüket, hogy magatartásuk a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár, ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak.”

A tömeg harmadik felszólítása a következő szövegtartalommal hangzott el:

„Hölgyeim és Uraim! Harmadszorra, egyben utoljára felhívom a figyelmüket, hogy magatartásuk a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár, ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak, ellenkező esetben a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségi törvényről szóló 1994. évi XXXIV. törvény alapján rendőri intézkedésre kerül sor.”

A Panaszos a terület elhagyására történő többszöri felszólítás ellenére sem távozott, ezért az intézkedésre kijelölt járőrpár * órakor ismételten felszólította, hogy működjön együtt és távozzon a területről, ellenkező esetben kényszerítő eszköz alkalmazására kerül majd sor. A többszöri felszólítás nem vezetett eredményre, ezért a rendőrök testi kényszert alkalmaztak a hol aktív, hol passzív ellenszegülést tanúsító Panaszossal szemben és a területről kivezették. Személyazonosságának megállapítása végett igazoltatták, majd szabadon bocsátották, tömegoszlásra nem került sor.

A Panaszos az eltávolításának helyszínére visszatért, ezért az intézkedésre kijelölt járőrpár * órakor ismételten felszólította a Panaszost az együttműködésre és a távozásra. A Panaszos ekkor még a helyszínt elhagyta, majd * órakor visszatért oda, ezért a rendőrök személyi szabadságot korlátozó intézkedést kezdeményeztek vele szemben.

VI.

A Panaszos beazonosítását követően a Rendőr-főkapitányság által rendelkezésre bocsátott 3 db DVD lemez vonatkozásában az alábbi észrevételeket teszem. A Panaszos a felvételeken számtalan helyszínen és számtalan alkalommal látható, ugyanakkor a rögzítések időpontjai (dátum, óra és perc) nem kerültek a felvételeken megjelenítésre. A rendelkezésre bocsátott DVD lemezek vonatkozásában meg kell jegyezni, hogy a lemezeken kézzel írottan – valószínűsíthetően – az adatmentés (lemezre írás) időpontját rögzítették, nem az intézkedések időpontját.

A Panaszos a * számú szabálysértési feljelentés és a * számú előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés alapját képező, *-n foganatosított rendőri intézkedéseket panaszolta. Az említett ügyszámok tekintetében megállapítható, hogy a Panaszos két alkalommal került kivezetésre a demonstráció helyszínéről, ugyanakkor a felvételeken csak az egyik intézkedés látható, de konkrét időpontjelzés hiányában nem beazonosítható az, hogy melyik intézkedés került rögzítésre.

A panasz kapcsán a DVD lemez tartalmaz releváns – időpont jelzés hiányában – közvetett bizonyítéknak tekinthető adatokat.

A DVD lemez „*” elnevezésű mappájában, a „*” elnevezésű VLC media file-n a következő események láthatóak és hallhatóak:

00:48 perc – A Panaszos a kamerával szemben félmeztelenül látható. A Panaszossal szemben kb. 1 méterre egy rendőrnő tartózkodik, aki felszólítja a tömeget – közöttük a Panaszost is –, hogy a demonstráció feloszlításra került és területet hagyják el.

01:28 perc – A rendőrnő második alkalommal szólítja fel az egybegyűlteket – közöttük a Panaszost is – a távozásra.

01:47 perc – A rendőrnő harmadszor is felszólítja a tömeget a távozásra.

02:40 perc – A Panaszos összeölelkezik a tömeg egyes tagjaival, a helyszínt nem hagyják el.

05:30 perc – A Panaszoshoz rendőrök lépnek, közölnek vele valamit, ami a hangzavar miatt nem hallható. A rendőrök mondanójára Panaszos kb. három lépést megtéve kijelenti, hogy ő elhagyta az előző helyszínt ahol tartózkodott és szeretné, ha ismételten három alkalommal felszólítanák a távozásra.

06:34 perc – A Panaszos kijelenti, hogy „folyamatosan és önkéntesen” hagyja el a területet, majd kikerül a kamera látóképéből.

A DVD lemez „*” elnevezésű mappájában, a „*” elnevezésű VLC media file-n a következő események láthatóak és hallhatóak:

05:31 perc – A tömegben feltűnik a Panaszos.

05:43 perc – A kamera irányába lép, majd részben hallható, amit mond: *”(...) esküszöm (...) kimentem a rendőrsorfalon kívülre, elementek mellett a készenlétisek (...)”*

06:00 perc – Rendőrök lépnek a Panaszoshoz, majd testi kényszer útján kivezetik a tömegből.

VII.

A rendőri intézkedés elleni panasz érdemi elbírálásakor legelőször azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszpontra kiterjed-e a hatásköröm.

A Panaszos *-i szabálysértési meghallgatási jegyzőkönyvben azt állította, hogy a személyével kapcsolatban készített feljelentések több súlyos és szándékos hazugságot tartalmaznak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. Ugyanakkor a Panaszos azon vélelme, miszerint az említett dokumentumok több szándékos hazugságot tartalmaznak, felvetheti bűncselekmény elkövetésének a gyanúját. Mindezek alapján a Panaszos panaszja, illetve a rendelkezésre álló iratanyag – figyelemmel a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § a) pontjára – megküldésre került a további eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályának. Az ismertetett indokok alapján **e panaszpont vizsgálatát mellőztem.**

VIII.

A panaszban megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A * számú szabálysértési feljelentés alapját képező rendőri intézkedések

A Panaszos által megnevezett szabálysértési feljelentés, a vele szemben *-n * órákor a helyszínen végrehajtott rendőri intézkedéseket tartalmazza.

Testi kényszer

Az Rtv. 19. § (2) bekezdése alapján:

„A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

Az Rtv. 47. §-a szerint:

„A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § (1) bekezdése alapján:

„Az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja szerint:

„Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,”

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdése szerint:

„A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfeszítéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

A panaszban megemlített szabálysértési feljelentésből az alábbiak állapíthatóak meg.

A Panaszos a rendőrség által három alkalommal közölt, a terület elhagyására felhívó felszólítást követően, a felszólításokat figyelmen kívül hagyta, passzív ellenállást tanúsítva (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja) a helyszínt nem volt hajlandó elhagyni.

Az intézkedésre kijelölt járőrpár * órákor lépett a Panaszoshoz és személyre szólóan felszólították, hogy jogsértő magatartásával hagyjon fel és a területet hagyja el, ellenkező esetben kényszerítő eszköz alkalmazására kerülhet sor. A Panaszos az ismételt felszólítást figyelmen kívül hagyta, passzív ellenszegülést tanúsítva a helyszínt nem hagyta el, ezért kezeinek megfogásával (testi kényszer) a helyszínről eltávolították.

Az intézkedésről konkrét beazonosítható felvételek nem állnak rendelkezésre, de a határozat VI. részében ismeretet videofelvételek – mint közvetett bizonyíték alapján – megállapítható, hogy a Panaszos tisztában kellett legyen azzal a ténnyel, hogy a rendőrség a rendezvényt feloszlatta és ő jogsértő módon tartózkodik a területen.

Megállapítható továbbá az a tény is, hogy a Panaszosnak egyáltalán nem állt szándékában az intézkedés helyszínéről önként eltávozni, a rendőrséggel való együttműködést – a helyszín elhagyása tekintetében – teljes mértékben elutasította.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszos eltávolításához a rendőrség rendelkezésére nem állt más, kisebb jogkorlátozással járó kényszerítő eszköz, mint a testi kényszer, ezért annak alkalmazása – az Rtv. 19. § (2) bekezdésére, az Rtv. 47. §-ára, a Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdésére és a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdésére figyelemmel – jogszerű, szakszerű és indokolt volt, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

Igazoltatás

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése a) pontja szerint:

„A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, ”

Az Rtv. 29. § (3) bekezdése alapján:

„Ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén - az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét. ”

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) – intézkedéskor hatályos – 216. § (1) bekezdése alapján:

„Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el. ”

Jelen határozat V. részében ismertetett tényállás alapján megállapítható, hogy a Panaszossal szemben intézkedő rendőrök a rendelkezésükre álló helyszíni adatok alapján megalapozottan feltételezték azt, hogy a Panaszos szabálysértés elkövetésével gyanúsítható (Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése), ezért a közrend és közbiztonság védelme érdekében (Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja) igazoltatták a Panaszost, majd az Rtv. 29. § (3) bekezdése adta felhatalmazás alapján a további intézkedések (szabálysértési feljelentés elkészítésének) végrehajtása érdekében feljegyezték a Panaszos adatait.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszos igazoltatása megfelelő jogalappal és jogszerűen került végrehajtásra, ezek alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

2.) A * számú előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés alapját képező rendőri intézkedések

Testi kényszer

Az Rtv. 19. § (2) bekezdése alapján:

„A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

Az Rtv. 47. §-a szerint:

„A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdése alapján:

„Az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja szerint:

„Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,”.

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdése szerint:

„A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtással alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

A Szabs. tv. – intézkedéskor hatályos – 216. § (1) bekezdése alapján:

„Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.”

Tényként állapítható meg, hogy a Panaszossal szemben * órákor végrehajtott intézkedést követően a Panaszos a felosztatott demonstráció területére visszatért. Az intézkedésről készült jelentés szerint az intézkedésre kijelölt rendőrök * órákor a Panaszost ismételten felszólították, hogy a szabálysértés továbbfolytatásával hagyjon fel és a területről távozzon. Felszólították továbbá, hogy amennyiben passzív magatartásával nem hagy fel, abban az esetben vele szemben ismételten testi kényszer alkalmazására kerülhet sor, illetőleg előállításának a végrehajtását is kilátásba helyezték. Ekkor a Panaszos a területet elhagyta, majd egy kis idő elteltével – a korábbi felszólítások ellenére – visszatért oda. A jelentés szerint arra tekintettel, hogy a Panaszos már harmadik alkalommal tért vissza a rendezvény felosztatásának helyszínére, az intézkedésre kijelölt rendőrök intézkedést kezdeményeztek a Panaszossal szemben. A Panaszos látva a rendőrök szándékát hátrálni kezdett és vélhetően megpróbálta kivonni magát a rendőri intézkedés alól. Az intézkedésben részt vevő egyik rendőr ekkor testi kényszer alkalmazva (Rtv. 47. §) megfogta a Panaszos egyik karját (Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdés). Mindeközben az intézkedésben részt vevő másik rendőr közölte a Panaszossal, miszerint azzal, hogy a többszöri rendőri felszólítás ellenére sem volt hajlandó a területet végleg elhagyni, ezáltal folytatólagosan szabálysértést (Szabs. tv. 216. § (1) bekezdés) követett el.

Ezzel egy időben az intézkedő rendőrök testi kényszert (Rtv. 47. §-a) alkalmazva kivezették a Panaszost a tömegeből. A Panaszos erre passzív ellenszegülést tanúsítva (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja) elernyesztette a testét és lefeküdt az aszfaltra. Az intézkedő rendőrök a Panaszost karjainak és lábainak megfogásával, majd megemelésével egy rendőrségi szolgálati személygépkocsinhoz szállították. A Panaszos igazoltatását követően megkezdték nevezett Rendőrkapitányságra történő előállítását.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszos eltávolításához a rendőrség rendelkezésére nem állt más, kisebb jogkorlátozással járó kényszerítő eszköz, mint a testi kényszer, ezért annak alkalmazása – az Rtv. 19. § (2) bekezdésére, az Rtv. 47. §-ára, a Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdésére és a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdésére figyelemmel – jogszerű, szakszerű és indokolt volt, ezért a panasz e tekintetben is alaptalan.

Igazoltatás

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése a) pontja szerint:

„A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,.”

Az Rtv. 29. § (3) bekezdése alapján:

„Ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén - az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét.”

A Szabs. tv. – intézkedéskor hatályos – 216. § (1) bekezdése alapján:

„Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.”

Az előző panaszpontban kifejtettek alapján megállapítható, hogy a Panaszossal szemben intézkedő rendőrök a rendelkezésükre álló helyszíni adatok alapján megalapozottan feltételezték azt, hogy a Panaszos szabálysértés elkövetésével gyanúsítható (Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése), ezért a közrend és közbiztonság védelme érdekében (Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja) igazoltatták, majd az Rtv. 29. § (3) bekezdése adta felhatalmazás alapján a további intézkedések (szabálysértési feljelentés elkészítésének) végrehajtása érdekében feljegyezték a Panaszos adatait.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszos igazoltatása megfelelő joggalappal és jogszerűen került végrehajtásra, ezek alapján a panasz e tekintetben is alaptalan.

Előállítás

a.) Az előállítás jogszerűsége

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése szerint:

„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján:

„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;”.

A Szabs. tv. – az intézkedéskor hatályos – 216. § (1) bekezdése alapján:

„Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.”

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a rendőrség munkatársa * órákor tájékoztatta a demonstráció résztvevőit, hogy magatartásuk mások jogainak sérelmével jár, ezért a rendezvényt a Gytv. alapján felosztatja. A felszólításokat megismételve, 3-4 fős csoportonként hajtotta végre, az alábbi szövegtartalommal:

*"Hölgyeim és Uraim! *vagyok a Főosztályról!*

Közlöm Önökkel, hogy magatartásuk a Gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2.§ (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár, ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a Törvény nevében felosztatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak!"

A tömeg második felszólítása a következő szövegtartalommal hangzott el:

„Hölgyeim és Uraim! Ismételen felhívom a figyelmüket, hogy magatartásuk a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár,

ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak.”

A tömeg harmadik felszólítása a következő szövegtartalommal hangzott el:

„Hölgyeim és Uraim! Harmadszorra, egyben utoljára felhívom a figyelmüket, hogy magatartásuk a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár, ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak, ellenkező esetben a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségi törvényről szóló 1994. évi XXXIV. törvény alapján rendőri intézkedésre kerül sor.”

A határozat VI. részében ismertetett felvételen látható és hallható a rendőrség által három alkalommal végrehajtott felszólítás. A felvétel alapján egyértelműen megállapítható az, hogy a Panaszos közvetlenül szem- és fültanúja volt a terület elhagyására vonatkozó felszólításoknak.

A Panaszos előállításáról szóló jelentés szerint tekintettel arra, hogy a Panaszos már harmadik alkalommal tért vissza a feloszlátott rendezvény helyszínére – annak ellenére, hogy tudomással kellett bírjon arról, hogy magatartása jogsértő (Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése – Jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség –), ezért az intézkedésre kijelölt járőrpár * órákor intézkedés alá vonta a Panaszost, ennek során odaléptek hozzá és jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének továbbfolytatása miatt testi kényszer alkalmazásával (kivezetés) eltávolították a területről, majd egy rendőrségi gépjárműhöz kísérték.

Mindezek alapján az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulatában biztosított felhatalmazás alapján megkezdték a Panaszos Rendőrkapitányságra történő előállítását abból a célból, hogy a vele szembeni szükséges eljárás azonnal lefolytatható legyen.

Az ismertetett körülmények kellően megalapozták a rendőrök azon feltételezését, hogy a Panaszos szabálysértés elkövetésével (Szabs. tv. 216. § (1) bekezdés) gyanúsítható.

Megítélésem szerint a Panaszos ellenszegülését, a szabálysértés továbbfolytatását más módon nem lehetett megörni és megakadályozni, mint az előállítás foganatosításával. A rendőrségnek nem állt rendelkezésére más jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél érdekében, mint a Panaszossal szembeni szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása és mielőbbi felelősségre vonása.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszos előállítása megfelelő jogalap birtokában került végrehajtásra, ezért a panasz e tekintetben is alaptalan.

A testi kényszer és az előállítás jogalapjának elbírálása kapcsán fontos hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint a Panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedőkkel működjön együtt, a rendőri intézkedést ne akadályozza. A felhívások ellenére a Panaszos nem tett eleget a rendőri felszólításnak, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: *„(...) a felperes [a Panaszos] rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem*

bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...).”¹

b.) Az előállítás időtartama

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint:

„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint:

„A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) és (4) bekezdése szerint:

„Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.”

„Ha az előállítás időtartamának az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerinti meghosszabbítása válik szükségessé, ennek tényét és időtartamát a fogvatartottal – a személyi szabadság korlátozása 8. órájának lejártát megelőzően – szóban közölni kell, és a meghosszabbítás tényét, okát, időtartamát, illetve annak közlését az előállításról készített jelentésben, valamint az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson, az engedélyezésre jogosult vezető aláírásával együtt fel kell tüntetni.”

A Panaszos sérelmezte beadványában, hogy az előállítása meghaladta a nyolc órát és senki nem tájékoztatta arról, hogy azt meghosszabbították volna.

A rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítható, hogy a Panaszos előállításának idejéről szóló, *-n kelt, szám nélküli igazolás szerint előállítása *-n * órától * óráig (09 óra 49 perc) tartott.

Az intézkedő rendőrök a Panaszossal szembeni intézkedéseket (testi kényszer, igazoltatás) először * órákor foganatosították, azonban ekkor még előállítása mellőzésre került. Az intézkedéseket követően a Panaszos újra visszament a demonstráció feloszlásának helyszínére, ahonnan ismételt, testi kényszer alkalmazásával eltávolították, majd * órákor előállították a Rendőrkapitányságra. A rendőrkapitányságon az előállító helyiségbe a kötelezően előírt dokumentációk kitöltését követően került befogadásra.

A Panaszos szabálysértési eljárás alkalmával történt meghallgatására * óra és * óra közötti időben került sor. A Panaszost a szabálysértési eljárás lefolytatása eredményeként született határozat átvételét követően * órákor bocsátották szabadon.

¹ Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

Az eljárás során a Rendőr-főkapitányság rendelkezésemre bocsátott egy táblázatot, amely a helyszínen *-n intézkedés alá vont személyek kimutatását tartalmazza. A táblázat alapján az alábbiak állapíthatók meg.

*-n a Rendőrkapitányságra – a Panaszoson kívül – előállításra került még további öt ember.

Megállapítható, hogy a Panaszoson kívül még 5 fővel szemben került foganatosításra személyi szabadságot korlátozó intézkedés (előállítás). Az előállítások során minden személlyel szemben külön-külön egyenként az alább részletezett intézkedések, eljárási cselekmények kerültek foganatosításra. Az előállított személyekkel szemben az előállító helyiségbe történő befogadás előtt ruházata tvizsgálatot kellett végrehajtani, az előállító helyiségben történő befogadás előtt – a pontos nyilvántartás érdekében – kötelező adminisztrációs tevékenységet kellett végrehajtani (pl.: fogvatartottak nyilvántartása, letéti jegyzőkönyvek elkészítése), ezt követően került sor az érintett személyek előállító helyiségben történő elhelyezésére. Ezzel egy időben az előállításokat végrehajtó rendőrök jelentést készítettek a végrehajtott intézkedéseikről. A jelentések alapján elrendelt szabálysértési eljárások keretében külön-külön meghallgatták az érintett személyeket. A meghallgatásokról jegyzőkönyvet készítettek. A szabálysértési eljárás lefolytatása során döntés (határozat) meghozatalára és írásba foglalására került sor. A döntések egyenkénti kihirdetését, majd átvetetését hajtották végre. Ezt követően az előállítás időtartamáról szóló igazolások kiállítása, majd az előállított személyek szabadon bocsátása történt meg. A fent részletezett eljárási feladatokban és cselekményekben eljáró rendőröknek kellő alapossággal kellett feladataikat végrehajtani.

A Panaszos előállításáról szóló jelentésben az előállítás időtartamát az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján 4 órával, kézzel írottan meghosszabbították, aláírással és az intézkedő rendőr azonosító számának rájegyezésével. A meghosszabbítás tényéről való tájékoztatást – a Szabálysértési Hatóság jelentése szerint – a szabálysértési eljárás alkalmával történt jegyzőkönyvi meghallgatás során, szóban hajtották végre.

Az elvégzett feladatok, eljárási cselekmények időigényesek, amely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok – a dokumentumokon szereplő időigényen, azaz az ún. „hasznos” időn túl – szellemi, szervezési előmunkálatokat igényelnek. Az emberekkel történő foglalkozás sem értékelhető csupán a „hasznos idő – holt idő” dimenziójában, hiszen az érintettekkel az eljárási cselekményen túl is kommunikálni kell, e nélkül egy dokumentált meghallgatás jól el sem végezhető. Általában az emberekkel való kommunikáció „holt időnek” számít, pedig az érdemi eljárási cselekmények ennek hiányában nem végezhetők el eredményesen.

Az előállítás időtartama kapcsán figyelembe kell venni azt a fontos körülményt, hogy az intézkedés helyszínéről a Panaszoson kívül még 5 fő került előállításra, akik vonatkozásában párhuzamosan, a fent részletezett eljárási rendben folytak az adminisztrációs és az eljárási tevékenységek és cselekmények.

A Rendőrkapitányságra előállított – a Panaszossal együtt – 6 fő miatti többletfeladatokat figyelembe véve, a Panaszos előállítása az Rtv. 33. § (3) bekezdésébe rögzített törvényes 8+4 óras előállítási időtartamot nem haladta meg. A bírói gyakorlat egyes ügyekben² arra az álláspontra helyezkedett, hogy amennyiben az előállítás a rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb ideig, de a törvényes időtartamot meg nem haladó ideig tart, abban az esetben az

² pl.: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

előállítás nem veszi el a jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. Nem lehet a szükséges és elégséges időt meghatározni az elkövetett cselekmény tárgyi súlya alapján, mivel akár csekély tárgyi súlyú a cselekmény akár nem, az azzal kapcsolatos feladatokat a Rendőrségnek kötelessége elvégezni, ehhez pedig alkalmanként objektív okból a normál munkamenethez képest jelentősen több időre is szükség lehet. Nem várható el egyetlen közigazgatási szervtől, így a Rendőrségtől sem, hogy a hirtelen és váratlan mértékben megnövekedett munkaterhek miatt az ügyintézési határidő az átlagostól ne térjen el. Mindössze csak az várható el, hogy a szükséges személyes szabadságkorlátozás időtartama a törvényes maximumot ne lépje túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8+4 órás időtartamát ne haladja meg.

A fent részletezett indokok alapján megállapítom, hogy a Panaszos előállításának időtartama az arányosság figyelembevételével mellett törvényes volt, az előállítás meghosszabbításának tényéről való tájékoztatás végrehajtásra került, ezek alapján a panasz e tekintetben is alaptalan.

IX.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

A Ket. 35. § (1) bekezdése szerint:

„Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét, lakcímét vagy székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet vagy a telefonos elérhetőséget.”

A Panasztestület állásfoglalásában vizsgálta a „tömegosztatás” alkalmazása lehetőségének a jogalapját, illetőleg a Panaszossal szemben *-n a délelőtti órákban fogatosított intézkedéseket.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy a *-n a délelőtti órákban fogatosított intézkedés alapjogsérelmet nem okozott, ugyanakkor a tömegosztatás végrehajtása nem felelt meg az előírásoknak, ezért sérült a jelenlévők – köztük a Panaszos – gyülekezési joga.

A panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy a Panaszos nem sérelmezte a „tömegosztatás” alkalmazásának jogalapját, illetőleg a sérelmezett intézkedések alapját képező rendőrségi iratok ügyiratszámai között nem tett említést a *-n, a reggeli órákban vele szemben történt intézkedésről, valamint a végrehajtásáról szóló dokumentum ügyiratszámáról.

Azt mindenképpen meg kell jegyezni, hogy a vizsgálat tárgyát képező intézkedések során tömegosztatás végrehajtására nem került sor.

Tekintettel arra, hogy a Ket. 35. § (1) bekezdése alapján jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, ezek alapján a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd pl: Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az Országos Rendőrfőkapitányságnak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja,

és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon. A tömegosztatás, az igazoltatás és a testi kényszer végrehajtása, valamint az előállítás időtartama tárgyában az érdemi vizsgálatot – a Ket. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – kérelem hiányában mellőztem.

A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos előállításának időtartama nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában (arányosság) meghatározott követelményeknek, ezek alapján a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült.

A Panasztestület álláspontjával az alábbiak alapján nem értek egyet.

Az eljárás során megállapításra került, hogy a Panaszoson kívül még 5 fővel szemben került foganatosításra személyi szabadságot korlátozó intézkedés (előállítás).

Az előállítás időtartamának megítélése kapcsán figyelembe kell venni azt a fontos körülményt, hogy az előállított személyek – a Panaszossal együtt 6 fő – vonatkozásában párhuzamosan folytak az adminisztrációs és az eljárási tevékenységek, cselekmények.

Az elvégzett feladatok, eljárási cselekmények időigényesek, amely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok – a dokumentumokon szereplő időigényen, azaz az ún. „hasznos” időn túl – szellemi, szervezési előmunkálatokat igényelnek. Az emberekkel történő foglalkozás sem értékelhető csupán a „hasznos idő – holt idő” dimenziójában, hiszen az érintettekkel az eljárási cselekményen túl is kommunikálni kell. E nélkül egy dokumentált meghallgatás jól el sem végezhető. Általában az emberekkel való kommunikáció „holt időnek” számít, pedig az érdemi eljárási cselekmények ennek hiányában nem végezhetőek el eredményesen.

A Panaszos előállítása az Rtv. 33. § (3) bekezdésébe rögzített törvényes 8+4 órás előállítási időtartamot nem haladta meg. A bírói gyakorlat egyes ügyekben arra az álláspontra helyezkedett, hogy amennyiben az előállítás a rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb ideig, de a törvényes időtartamot meg nem haladó ideig tart, abban az esetben az előállítás nem veszti el a jogszerűségét. A törvényi szabályozás úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. Nem várható el egyetlen közigazgatási szervtől, így a Rendőrségtől sem, hogy a hirtelen és váratlan mértékben megnövekedett munkaterhek miatt az ügyintézési határidő, az átlagostól ne térjen el. Mindössze csak az várható el, hogy a szükséges személyes szabadságkorlátozás időtartama a törvényes maximumot ne lépje túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8+4 órás időtartamát ne haladja meg.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk és a XXIV. cikk;
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 26. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2)

bekezdés II. fordulata, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja, 109. § (4) bekezdése;

- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 15. § (1) bekezdése, 19. § (1) és (2) bekezdése, 29. § (1) bekezdés a) pontja, 29. § (3) bekezdése, 33. § (2) bekezdés f) pontja, 33. § (3) bekezdése, 47. §-a, 20. § (2) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (7) bekezdése;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 39. § (1) bekezdése, 39. § (2) bekezdés a) pontja, 40. § (1) bekezdése;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény – intézkedéskor hatályos – 216. § (1) bekezdése;
- A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § a) pontja.

Budapest, 2017. szeptember 22.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**